

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom sveta male stvari, a nesloga sve pokrvari“ Mr. Pal.

— Uredništvo i odpravništvo halazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopis ne tiskaju. Priloga se pisma tiskaju po 6 nov, svaki redak. Oglas od 8 redaka stoji 60 nov, za svaki redak više 5 nov; 11. u slučaju opozivanja uz pogodbe za upravitel. Novci se liju postarskom kaptolom (kasno postalo) imo, pristin; najbolju poštu točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, mora se javi upravitelstvu u otvorenu pismu, za koje se na plaću postarimo; iako se izvama naplaću. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na celom svijetu. Navod, pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Najbolje govori listovi se ne primaju. — Predplata, a postarinom stoji 6.00, sa poštom 3 for, na godinu, Razmjerno fr. 601 12 za pol godine. — Svean carovina, više postarima. Na malo 1 br. 6 nov.

Vodja istarskih Talijanah.

U nizu članakah ocenili smo po mogućnosti rad istarskoga sabora u posljednjom zasjedanju. U onih članakah morali smo često osvrnuti se na jednu ili drugu osobu iz protivničkog tabora — promda su nam uvijek osobnosti nuzgodna pitanja — ali buduć se u našem sluđuju nadadu, i kako ona osobe odličitih samo stvari, noću nam radi toga moći zamjeriti ni prijatelj ni neprijatelj.

I danas hoćemo, da prošlostamo težnje i rad jedne vrlo važne osobe u neprijateljskom taboru, vodje istarskih talijanske stranke, g. dra. Amorosa, to očitujemo odmah jasno i glasno, da nam nije do osobnosti, pa bilo i našeg najljudeg narodnog protivnika, već jedino do njegovog političkog rada.

Priзнata je istina, da se mjera prosvjetljenosti i moralno vrednosti narodnih spoznanja najsigurnije po duhu i značaju njihovih priznavanih vodjah, Istarska stranka štuyo u osobi g. dra. Amorosa svoga vodju, začetnika i ovršitelja svih najvažnijih političkih osnova i činah. On to i sam priznava svojim govoru i radom koji u zamaljskom odboru i saboru, toli u raznih političkih i nepolitičkih društvi. Neima dakle dvojbe, da je on priznavan vodja svoje stranke i da se sam takovim smatra.

Oni, koji poznaju поближе toga gospodina, pripovijedaju nam, da je on liopo naobražen, dobar pravnik, izvrstan sofista, energičan do skrajnosti, bezobzirna napram nikim bez grunice, njegovoj samovolji da se mora svo i

sva pokoravati, jer drži sama sobo; uzvišenim nad sve ostale; i naprati slabijim da postupa čim dalje tim očitijim nasiljem, uporabljajući svuda ono tiransko načelo: „moja volja tvoja zapovjeda“.

U koliko je tomeljita gornja ocjena našega vrednoga zamaljskoga podkapitana, nećemo da iztražujemo, jer bi nas to predalako uvjelo, ni navesti čemo samo nekoliko činjenica, koje opravdavaju odlučno po kojooil spomenutih svjetovah g. Amorosa.

Glavovito pismo ravnatelja zamaljskoga računovodstva g. Susso, upravljeno g. Cuderu, tadnjajomu komisarzu zamaljskoga odbora u Kastvu, pisano je — kako sam g. Susso priznaje — po nalogu zamaljskoga podkapitana g. dra. Amorosa. Pismo ono od 25. novembra 1879. nazivlje svietnoo obćinara kastavske „Dopisom barbarah i divljakaha, obćinu vobnom obćinoma a o raspustu obćinskog zastupstva piše g. Susso: „nemojte tu nikomu ništa reći o predstojebom poslanju tog obćinskog zastupstva na prošet jer to je još uredovna tajna i dr. Amoroso želi, da se to nećezna.“

Al osobitu omeržuju, bezobzirnost i samovolju pokazao je g. Amoroso tim, što poruđuje tajno svomu štidoniku u Kastvu: „u ostalom proti Kastvu kuđat će se drugi mnogo grozniji smrtni udarac, neg Vam sada nemogu odariti i koga Vam nobi mogao nego ustmeno priobćiti.“

Koliko odaju prosvjetljenosti i moralno vrednosti ove paklećke osnove talijanskog prvaka Istro, noka suda nepriistrani čitatelji.

Još jednu otcicu iz najnovijeg javnog rada gosp. Amorosa pak smo gotovi.

U posljednjoj, satorskoj sjednici upravio je zastupnik g. Spinić hrvatsku interpelaciju na zamaljski odbor. U sjednici bijaše prisutan predsjednik zamaljskog odbora i svi prisjednici. Razjoran kao lav skoči zamaljski podkapitan g. Amoroso te očitova tonom i glasom, koji nimalo nedolikuje onoj dasti, koju on obnaša, da zamaljski odbor nada odgovoriti na tu interpelaciju. Poznat nam je prilično parlamentarni život i kod najprimitivnijih naroda, no iskreno izpoviedamo, da slična odgovora na interpelaciju zastupniku naroda jošto čuli nismo.

On je onim odgovorom jasno pokazao, što je on u Istri; on je onimi riječmi očit izrekao, da je on sam sabor, zamaljski odbor, jednom riječi, gospodar Istro i pjezino sudbina.

G. Amoroso rekao je istom prilikom, da je uprava zamaljska u takovom redu, da bi se sve upravo ovoga sviata mogle u nju ugledati. Koliko je u tom istine, noznamo, jer nam je to u danjšnjih okolnostih nemoguće znati, nu ono što znamo jest, da se kod nijedne provincialne uprave ovoga sviata, naziranim obćinama napripravljaju „grozni i još grozniji smrtni udaraci.“ Možda je g. Amoroso na tu činjenicu mislio, kad je rekao, da bi se sve drugo uprave ovoga sviata mogle u istarsku pokrojninsku upravu, t. j. u njega i njegov rad ugledati.

G. Amoroso pokazao je gdjeog je mogao, da mrzi iz dna dušo onaj biedni narod, koga toli nedično za-

stupa. On je onaj muž u talijanskoj strani, koji brusi sjekiru, da podsjede stablo života našomu ubogomu narodu u Istri to da na razvalinah njegovih kućaricah i na grobovih njegovih zašadi-talijansko ploma, svaju krv.

Pod krinkom lažliberalizma gazi tudje pravo. Za sobo i svoje liberalan koliko hoćeš, naprav svomu sujedou, drugog plemena, nasilan do biosnoće. Rieđi sloboda i ravnopravnost poznaje on samo za Talijane te kao da je onaj stvorena ona: „Oj slobodo! koliko se nopravilah i nasilja nepočini u tvoje imo.“ Stogod je on do sada poduzoo, svo je smicalo na to, da Hrvati i Sloveni Istro dobro zapamte, tko je i što je dr. Amoroso.

Takav muž predvoli naše narodno protivnike, koji ga sliopo sluđaju i njegova osnove spremno izvadljaju. Ali noka! Narod naš upoznao je dobralno svoje protivnike. On njim se više neuklanja, no proti njim jur na mojdian junački izlazi. Znao on dobro, da je u njegovoj strani pravo na talijanskoj nasilje; ovdje čovječnost, tamo bezobzirna tvrdoća i grdna sobičnost; ovdje blagost i popustljivost a tamo sila, koja se pojavlja u strastvenoj grubosti i drzovitosti.

Znao on napokon, da nasilje i nopravda neima trajnosti. Radio gosp. Amoroso i njegovi slioblonici što njim drugo, naše pisme u Istri, koje je dođokato čilo i zdravo oto skoro konac XIX. vieka, neću on niti njegova svojstva a povrđaju zemlje izbrisati.

—

PODLISTAK.

Na vrh Osorščice.

Početkom mesopusta.

Upre trak sunca, te me izvabi iz pazine Gaudentova. Oj! oj! Toliko nakljalo snega! Neka bude bielega snega. A sad ogledajmo se malo po tom bošjem sviatu. Kud će si ući na zapad? Oh, tamo k spatriji!

No što je to? Lieve mi uho zubi kao struna i na hero oko plaki mi suza, te se oklizne niz kudravo lice! Kud mi ti ode? Ah nije vriedan zavičaj, koj te porodi ni narod komu si se izlozganio, da te uživaju? Ti odplori tamo kud uzdišu sto hiljada „naših“? Štota samo, što će te odmiehit koja hiljada od tamo, jer kako pogrdni! statistički brojevi kažu, za svakog polčovjeka, što ga od nas prime i liento regno dohaci nam amo na jata svojih što dolaze med sćavece zsućkanih brkova, nadutih prslih i posprdna lica, moka i odprani, te počmu gloyćće loviti, a drže

*) Poznata šepćilja „York“ izšlo se u vjeđni Rim, da poloi valda vleno na grob „kralja pošterjaka“ u ime istarskih nepošnih. Uredn.

su kao da su stili a konja na magntea, al dostižno došli su trbuhom za kruhom.

U kojem povećem gradu toga valda ne opažaju, al u Velom Ložnju vide jih i silepi, no mi ubogi sćavece ne možamo toga razumjeti; oni nam dionose amo kulture! Dok nian oni med nas došli, ako je nea znao da ima por... Dio, oštija, Mladona i to, tko je čuo za teke kulturne gupjarisje? No to su stnarije, ta oni nam uzpalise grudi, uh za tohom Italij! Za dobro si učinio Jorku moj, što si otišao tamo, ta šta bi čuđ? već si sfrakussate sva hrvatske popove, a sad te prima na svoju grad i li capitano Fracasas. (Čestitamo uredništvo, u malne i Umbertu na toj steševini!) Na, bacamo za tohom tri bakaiprota, te ti dijamo vukodlački blagoslov. Piši, te odvabi još tvojih pa mparkar oštija, za tohom i svu družba dra. Marka i dra. Marka i Ama.

Al čekajte da pogledamo malo i tamo na buru! Ohoj, Sve pod snegom! Ta je li ono hrvatski kraj ili su tuda Rusi? Pa što to čvili! tamo sa bađdanské strane? Jauk, naricanje! Jaiti Dine! Bradaš. Oj je. Jadan narikuje: Oj Sandro! moj Saniro, gdje si miš daće, erce mi je palo u gaćel! Znašto me ostavi? A zaludna mi šaka Dražanah bez tebe, moj vriedni pođimo!

Da si ti enda, ono malo Dražanah bimo bili pornožili sa br. 4 ili 5 i sve bi bilo u redu! Zalud mi i Malusa (sad pokojni), koj je svetovno odbijao od zaslužna na mpu svakog, koj nije bio moj. Zalud mi svi i sve bez tebe Sandro moj!

Aha! Razumijemo! Nakon šestgodšnjeg šaranja doljaja lja u klešta. Tu je vidi Zakućko i li Sandro i sva svojta! Žao nam Junte, odbora i dra. Adama što guhe toli hradata težak!

Ta kako to veselo šumi tamo iz Trst! Kao da se „Progress“ poluit od veselja. Nas to ne boli ni malo. Tamo bdiše: „Dobri miš prijatelja! Neznamo, da li nas razumijete? Ovak, koj je po Istri bagovarao Hrvate, da uće talijanski. Sjeme urodilo svojim plodom. Družina „delle Alpi Giulie“ mođi će sad prkostiije ignorirati, da Trst pripada Austriji. A „L’Istria“ naše slavne Junte? Oh, kako puca od radosti med tim uspjehom? Dr. Ljubež-puša onih dana, ako nije već bio, da će odpliviti u Trst, te uznešene zapjevati tuko: „Va fuori d’Italia“... pa neki zlobnici (bit će to hrvatski popi) misle, da se basirat u tom zbornu i Sandro, ta on tu pjesmu prekrasno umije pjevati!

Sad eto tamo skoka i hjoena veselja, ta zemlja se trese, ali se i tebi gaće tresu!

Evviva Cuderov, saccamentaja Jesu li i kad će već jednom progledati neki visoki silepi? Ne hoj se, Hrvati da zaplašt tvoje dane medju naše dane, u crnu knjiku, tvoje ime će smetat u krvavu kašufuku!

Nego isto preporučujemo, da se i unapried službeno vjeruje, da su naši talijani božji janjoi, a naši hrvatski seljani da su buntovnici — osobito hrvatski popi i A Šarenjaci? Bože, ja ti ljudi! da su prvi umjereni Hrvati.

Izgledamo željno „tombulu“ u Trstu! Svaka igra napokon se dolgra.

A sad pošto se sunos žuri k moru dobaoujemo ti žurki poljubac naš hrvatskih rode, Bog te štiti osobito pri obćinickih izborih.

Bježim opet u svoj podzemni stan, te na sjulu počine dovijekom našim Parijejom: „Bog vas... Bog vas... proavjetjalo!

Pustinjak.

*) Čekati čete jošto jer se piša pladenu i službeno, da su ovdje, opet Hrvati nekomu skubali poparu. Bože miš! al su čudni li Hrvati! U Istri sami hrvatski i nadražajni a u Trstu sve čvili progresisti i liberalci. Jedna kartica! Uredn.

DOPISI.

Iz Boljunčine, početkom febrara. — Citatelji mile i drage »Naše Sloga«...

Valjda obični dopisnik »Podučkar«...

U tu svrhu bilo i izabrano takvih muševan, koji se nisu odrekli svojeg milog materijalnog jezika...

Mnogorekad budi neželjeno, da je Vranjska obdina najviše trpila, jer je od godine 1881. imala omlinika u kasi...

Novočas bilo u kasi, a komisija pripisala — — Dakle je li li nje g. Šupan Šuplina krivno onom trošku? — C. k. porezni uvak — tako se čulo kod jedneica...

Još nje ave zababurono li Otet treba da o tom zavadu li Zato je bila prihijena Vranjska obdina...

Obdržala se sjednica dne 10. marča p. g. bez »važnosti«, a pripravljali se izbori za carevinsko vjeće.

Bogati muž, mrzjopipi se skupili, dogovorili, tekli na 8. maja u Pazin, da se u gospodnom pužinakom dogovore li fiducijer talijanske liste izboru...

Dne 30. janara o. g. bljahu pregledani li piročebani račun za god. 1885; iz njih se jasno vidilo, da se mnogim grunli truditi li korucenti budava za nvoju obdinu...

Komu čast, tomu čast, a komu harat tomu haradli — Gosp. Šimo Buzid vili junacki naš Borudan možo kazati, koliko mu bijaše pripravučeno li naručeno...

Ljudi su govorili, da su Pazin noide bez plaće, da su primili li više li manje za dnevnicu; oni bili zato tuđeni, odsudjeni...

Kod bogomrznog djela se obično nešto neobidnog dogodi; tako i ovaj put. Kod izbora dne 19. maja pomirili se li prijatelji Pilat li Irud, te akopier se jedan korac: Ako bude izabran u zastupstvo P. p. g. li izvaditi, oni se od 19. maja li poborili.

O crno vaše prijateljstvo na zator puka li — Kod tih izborah bio glava — red li — prv ašnji obidinski tajnik, a iz zahvalnosti mu nekoi čimili plaću umanjiti — kakovo djelo, takva plaća; ta je morao odstupati, a mjesto njega službuje kao tajnik obidinski neki čovječid dobre volje, male sposobnosti, a samo nek bude obidnijeg poštenja nego u Buzetu; zato se li raspisalo natječaj za službu tajnika obidinskoga. Upozorujemo sve domoljube na taj razpis natječaja, jer će u Boljunu vješt li sposoban tajnik zaslužiti lepog novca za svakojake druge pisarije. Rekomo, da se 30. janara o. g. pregledjivali obidinski račun od g. 1885.

Ljepo avotice se prestige, jer nepotrošeno, jer neizplaćeno, a sve bijaše izpričano sa: je žbali (š sabaglio); nekorištili više žbali delati, a bilo li mužki odgovoren; kad jastrebave oči zavire u račune, moraju se žbali zagledati.

Drugih, g. Šupanu neogudnih prigovorah nečemo spominjati, a radi ih se mnogi slušaoi li zastupnici do sur namisljali.

Ohidaj je naime kod naših dolnjih ljudih, da u vrijeme izborah kao složna brda na račun obdine kupicu vina popiju; pa nek jim to sam Bog blagoslovi li! — Al Boljunci na sjednici dne 30. janara bljahu očitio upitani, jesu li i oni u tu svrhu pili, a svi odgovorili:

Ja nisam, ja nisam, ja nisam... a Jače, Jače!!! Dakle Reci!!! Komu bilo grlo tako subo! Ah! prijatelj si mi, pomilujam Te, previše si jih duo li Dakle ljudi pamet!

Mnogo Vas je bilo u Boljunu na sjednici dne 20. janara o. g. Čuli ste, što Vas zagovara i tko brani Vas i Vaše imanje? Čuli ste i ovaj nauk: Bolje je izabrati pametna stromaha, koji je potreban obidniskog soldida, nego li lakome i nezadržljivo bogataše, koji se s florini nikad nezadržljivo.

I to vam za nauku!!! Damielite se na tužbu, damielite se na Natimante, a po tom se u napred ravno; jer nije dostojno muža, da sa juhu v tuđincu, otrovnomu gadu tuži, unosredni upropasti nedužno ovog usjednu, u dijih rukuh li mogno još li islahnuti. Donkora opat! Kmet.

U Baški koncoci sjednica 1886. Poslije kako vam je bilo brzojavljeno i u dopisu dojavljen uspjeh naših obidniskih izborah, ovo nas da vam nešto obilnije epišemo tek islih.

I ovaj put je naš plaća već bio dovoljno pripravio svoju vojsku — vjerno Dražano, da kao i kod prijašnjih izborah manovirna, nu ovaj put mu to nepodje za rukom. — Izabrav podosta Dešančić fiducijera svoje vjerno: Dinka Pajalića, Jerolima Hera, Matu Pajalića, Miku Pajalić-Bubulčića, započe izbor točno u 9 sati, kako je u oglašju bilo javljeno. Izbor je dakako veoma sporo tekao, jer gosp. Dešančić kao predsjednik komisije nam je imena zastupnikah upisatio u protulistu, akoprem je mogno nađi kako i prijašnjih puta za to čovjeka i sposobnijega od sebe. Ali on je mislio, da će u njemu u prilog biti ako izbor polagano bude napredovao — držed jadnik, da će naši biradli odstupiti čim nođ nastane, jer je bilo kilovito vrijeme. Nu kruto se prevario.

Do 12 sati jedva je kakvih 20 biradnih glasova, a svih biraduh u III. tjehu bilo je 430. O podno bio je izbor prekinit, a u dva sata opet je započeo. Prije nego li je opet izbor započeo, g. Dešančić izavilo se izraziti pred svimi biradli, da on, ako mu koji kaže, da je tupež, tat, lopov itd., da on neđe nijednoga tužiti! Kako se to slaže g. Dešančiću s vašom plemenitšćom, kojom se toliko ponosite li sa žabđu načelnika? Zar ste se možda timi riečmi htjeo biradom preporučiti?

Glasovi se izmjenjivali, ali mi bijasmo uvjeki u većini, sve do pol nođi. O pol nođi bogme nas prestigeše sa 6 glasovah, naših bilo 78 a njihovih 79, ali Dražana u školi više nije, a naših sve puno po etubah, da se nit prolazit nije moglo. Mi se izpod brka posmjehivasmo, a njih je smrtal na svoj prolivao, znajuć kako stojimo mi a kako oni. Od protivnika glasovabe još dvojiica, a naši spali se kao iz rukava. Tako da je u 7 sati u jutro za našu stranku glasova: 125 a za šarenjaku 81. Bilo još naših preko 40, koji stajahu pripravni, ali moradosmo prestati, jer je u 9 sati imao započeti izbor u III. tjehu, pa kad bi svi bili glasovali, nebi ni svršilo do 9 sati.

Čim je svršio izbor u III. tjehu, potetiše naši biradli kroz selo navješćujuć pohijsda onim, koji spavahu — nu tih je veoma malo bilo, jer valjda sve što hodati može li biradli i nebrađ, onu nođ nije spavao!

U II. i I. tjehu protivnici se nenauđih pristupili k izboru, jer niti 10 glasovah nebi bili dobili. U drugom k li prvom tjehu većina Dražanah bijaše za nas. Po tom se može suditi, koji Dražani bljahu

sa Dešančić, a li stromaci, a kako se glasa razdelilo se u Draz preko 100 for. A sad nešto, kako se kod izbora postupalo.

Kako je u III. tjehu bilo mnogo punomođi, to je svaka imala prođ kroz ruke predsjednika komisije g. Dešančića — što je dakako sasvim po zakonu — ali on bi se s njom zabavljao, pa ako bi slučajno koje slovo manjkalo, on bi se ustao pa bi rekao: »Komision odlucuje, da ova prokura nevalja«. Na to bi fiducijari, a prvi od svih Pajalić-M. (ni neznaoć o čem se radi) svojim braprvim li podmišlim glasom: »nevalja«, a onda svi tri redom: »nevalja, nevalja«.

Evo nekoliko primjerah kako je komisija odlučivala:

Došla punomođ na kojoj je bio kao svjedok na križu Dinko Serčić. G. Dešančić se na to ustane li reče, da bi on drugog svjedoka na punomođi dšiao za Sudić, a pošto tog imena u Baški neima, to bi on bio za to, da se ova prokura odbaci. Obrnuv se prema M. Pajaliću: kuko bite vi šitno? A on: Sudić li Bubulčić kako vi: Sudić (sio), a ovaj ni dšitati nezna! Na to se predstavi sam Serčić li reče, da je to njegov vlastiti podpis, pa da je uvjek pripravan li prisedi, ali da komision odlucuje!

Došla druga punomođ, dakako hrvatski pišana, koju su dali neki Apolonio li Gašpar iz Stare Baške avomu suprojedniku. Neznajući ova dvojiica pišati, to su morali križ udeliti. Dakle bilo je križ Apolonio li križ Gašpara N... — Dešančić no opet ustane, pa reče: Budid da Apolonio li Gašpar su žene, to ova prokura nevalja! Nesnamo kuko bi se ovo postupanje navalo, da li smještan li dravilim?

Na jednoj glasovnici bilo je ime zastupnika dobro upisano, a samo za to što je bilo pok. Vleka, to je htjeo Dešančić, da taj glas nevalja, jer da bi moralo biti pok. Vlocaon!

A bilo je zašćenjanja li više, ali tko bi to sve nabrojio. Neke se samo po ovom sudli, kako bi bili prošli, da nisu bili svi za nas.

Ovom prilikom nemožemo nego opet uzliknuti: Slava svim svietnim biradim. A kako ste se ov put junacki držali tako se držite li uzapred, pa vjerujte, da vam neđe ni jedan zapovjedati.

A tih stini Alešandro poručamo: Prošno je Bozanali, prošno je li Dešančić, pa češ napokon li ti prođ!

Pogled po svietu.

U Trstu, 10. febrara 1886.

Dne 4. t. m. izabrano je carevinsko vjeće iznova svojim predsjednikom zastupnika g. Smolku. Prvim podpredsjednikom izabran bijaše prof R. Martinio, a drugim vitez Chlumocky. U istoj sjednici predložila je vlada zakonsku osnovu, da se podignu pobtarsko-brzojavne sgrade u Krakovu, Lavovu, Črnovicah, Trstu, Bolzanu, Tridentu li Roveredu. Za takovu sgradu za Trst opredijeljena je svota od for. 555.000.

Njemački liberali na carevinskom vjeću razdielili su se u dva kluba. Umjereniji stvorili su »njemačko-austrijski klub«, a veliko-Nijemci »njemački klub«. Ovi posljednji zaključili su, da se pošalje knezu Bismarku pismena zahvala li priznanje što je onako odričito odbio opravdane želje Poljakah li što je proglasio, da će jih li nadalje još biesnije tlačiti li proganjati. Pak da nisu liberalni ti naši veliko-Nijemci? Uslijed tog zaključka nastao je dubok razkol među njemačkimi lievičari. Bečki Nijemci držali su jur dvie javne skupščine, u kojih su odlučno odsudili zaključak njemačkoga kluba.

Poznati zastupnik Schönerer sa drugovi podieli su carevinskomu vjeću predloge proti izopačenom političkom novinarstvu li proti nečudnoj li razvrtnoj štampi.

Iz Pošta javljaju, da je jučer proglašen zaključni račun o zamaljskoj izložbi. Unišio je svoga novca 1,369,000 for. a potrošilo se 1,836.00 for. Manjak iznaša dakle okolo 500,000 forintih.

U ugarskom saboru razprela se prigodom razprave o proračunu ministarstva nastave ciela dobita o narodnostih. Razpravu iznavao je srbaki zastupnik Saboljević, koji je u svojom govoru hvalio madjarsko vitežstvo li laakao Madjarom kao nekakvim dobrođiniteljom. Iza njega govorilo je više Madjarah a li sam ministar Tisza, koji je očitovao, da madjarska narodnost mora davati značaj ugarskoj državi. Ovim obrisačem može se zadovoljiti g. Saboljević, jer mu je očitio ročeno, da će Madjari nastojati sve narodnosti pomadjariti.

U hrvatskom saboru izjavio je dne 8. t. m. predsjednik, da je Njegov Velikanstvo potvrdilo sve zakonske osnove o proustrojstvu zemlje. Radi poznatog govora zastupnikadr. Franka, koji je banu predbacio, da lahkoumno razbacuje narodni novac, odgovorio mu je ban u sljedećoj sjednici pobijajući Frankovu tvrdnju. U sjednici od 8. t. m. očitovao Frank, da nastaje pri onom što je rekao li da »želi, da stvar nopristran sud izpita«.

Iz Biograda javljaju, da dobiva sve to vođma zemljišta ona stranka, koja je proti savezu sa Austrijom a za savez sa Rusijom. Po istoj viesti pozvano je kralj k sobi bivšeg ministra Ristića, koji silno naginje napram Rusiji. Madjarsko, Srbom prijateljske novine javljaju, da je ornogorski ministar nastavo g. Pavlović, koji je dođao u Biograd, da konfirira sa ruskim poslanikom Parsijanijem, iz Srbije po rodarstvu protjoran.

Konferencija u Bukareštu, gdje se raspravljao o miru među Srbijom li Bugarskom, nije još pravo započela avog rada jer nije imao turski odaslanik od svoje vlade punovlasti. Ona mu je napokon stigla te će valjda teđa nođna početi ozbiljno raspravljati li zaključivati.

U bugarskom glavnom gradu Sofiji proslavljeno je 7. t. m. svečanim načinom proglašenje sjedinjenja Bugarske. U orkvi pojavalo se: »Tobe Boga hvalimo« a prisutan je bio knez, svi ministri li mnoštvo naroda. Poslije služba božje progledavno je knez vojsku na ujoj objavio sjedinjenje obijuh bugarskih pokrajinah, što je vojska silnim udubljivanjem pozdravila. Iz Carigrada javljaju, da nije ruskoj vladi povoljno što su se Turška li Bugarska izravno sporazumile.

Ruski narod, osobito ona stranka, kroja se zauzimlje za sve Slavonac, prtrpila je prekjučer težak udarac. Tog dana prominuo je naime veliki prijatelj Slavonah, odličan nevinar Ak-sakov.

Kinezi car zamolio je sv. otač papu, neka imenuje u Pekingju svoga zastupnika te da bi li on bio pripravan svoga zastupnika u Rim poslati. Jošto se čuje a što je na to papa odgovorio.

Iz Bukarešta dolazi glas, da je zaključilo narodno zastupstvo, da se glavni grad Bukarešt dobro utvrdi.

O grčkoj pišu neprestano, da se energično oruža. Vlada, s kojom se kralj posvema slaže, stoji odlučno uz narodni program, a taj je: rat proti Turskoj. Grčka vlada da će tražiti zadovoljštinu od Turske za uvriedu nanešenu grčkoj zastavi na jednom grčkošom brodu u Carigradu. Turaka je bitno pojačala svoje čete na grčkoj granici.

Poklisari vlastih upravili su Turskoj notu, u kojoj joj preporučuju,

da respektira berlinski ugovor, da napusti svaku misao o kakvoj ratnoj odšteti u priloz Bugarske i da nedira u iztočno rumeljsko pitanje, koje je posve nutaruje naravi.

Franina i Jurina.

Jur. Ala ina smo ga misali, Fr. Kade? Jur. Hml hml Pul Andrej! Fr. S ken? Jur. Moro, Gaus, qui Spir i Strac i Fr. Tako je moral rabit foralid, Jur. Je je, ter ni uganul jutro, do zdravo Marjlo, Fr. Tr govore, da neameju bli ostarijo odpre do tako kaena, Jur. A ne, ako ni Moro va njlh, Ma n Morotio moro i gol pa Lidura, prez straha, Ca negrad da je on giva, Fr. Ca bli, ma smrdljiva, Jur. Noku je neka i smrdljiva, Ma je istina da on govori: Quando non saromo nol non sura uento plh, namizeno apuzni conditi, Fr. Cho moral se questu! Fr. Jure, kadl ei to bli, da su ti svite tako posivelo? Jur. Puati mo, bli sam va škorihandi, more mo je svega apralo, Va Mattempu smo jako pokukalati, Sam udela savet da ako mi Bog da škapatul, da neću nikud drugo za more, Fr. A koga vranida si hoteli tamo iskal? Ca neznan, da poslovnica govori: da ki isko, ta najdo? Jur. A tako, hotel sam tamo va dobrinjako Polje jednoga prijatelja nud, i vidit kako se tamo ljudi ponasaju, i ako je tamo da novoga sa va folje staviti, Fr. Pak? Jur. Nij zlat — a i samo lmo kaže, da je tamo dobro, Tr zmis, Dobrinjaci su nadijli, Venole no, da te i Babani podut na odalni hrvatski piast kako i Dobrinjaci i Vrhnjanci, Fr. Vidio, to mi je drago, da su i oni pošli ovako pravo odlučno brinut, Tako mi i Noku bude svakomu svoje, A jel da novoga va Polju? Jur. Bravo da jel Lipu nova orkli na lipom mestu pocerod sela, a od trauuntanske strauu orkvo lipa nova, velikka kuda, ke još nij bilo kad sam ono predlanjiti tamo hil, Fr. Još da? Jur. Panujut mimo, šujom nutri diou kašijud i sve: a b, d, g, f, e, naglavajud, odigron se na jednu ponedi i vidin veliku kumaru s jednu 13 novih klip puatih dice, i mladoga moštra poli njh, Fr. Tako su dobili novu školu? Jur. E e, Fr. A ki je moštar? Jur. To ti je neki zo Kastva, Fr. Tr ga poznam, — on je naš čovik; — a gredu još a koga sela osim s Polju nica va u školu? Jur. Zu Zostilca i zo Sija, ma te dva selca apavaju isto k poljanske; četi, nero budud da su i Zupanje blizu, morali bi i ostud dice v Polje va školu hodit, Fr. Pak da ne gredu? Jur. Ucelali su prošnju, da budu opredšeni od škole zaš da njih dice ovice nastoje, Fr. Ala ma mudri ti Zupanjari! A kako te trgovat v vunu i zo siron, kada dan danasdi nijedan a trgovinu ne zabogati, ako nezir valjejitko šitat i plnat? Jur. Neće njh bit tribi čuda trgovat v vunu i zo siron ne, zaš sa komunadu dobraho stanulit, Fr. Ma zavintino imaju i študijantib glav va celu, kad su znali prošnju udelat? Jur. Ajbo, — nisu ju sami naplali ne, — oni su samo svaki svoj kritz na njoj udelali, — sve jedan oimiri, kako da su svi mrtvi, Fr. A kad je tako, ja blih rekala, da će školsko vide nastojat, da jih očivlje, ako i ni njih volja, Jur. Tako bi se i otelo, Poldne zvoni, gred vidit ako mi je žena obed pripravila, Fr. Tako, šelini ti dobar glad! Jur. I ja lebi! Fr. Si već Jure čul ova leto kukavicu?

Jur. Kade još! Fr. Ma ja san, Jur. Kade zlozeja? Fr. Neki dan va Lovrane na ladonje, Jur. Ca j' pak pravila? Fr. Kukala je ovako: Ja sam mala kukavica al gospodi lepa Uloga sam ja tlicca, al dugoga roga, Namamila sam nedavno one lude plice Sesti san jih šitila nabizane palice, Ke su pripravila gospoda kristalske, Da se na nje ulovi luda pličad vanjska, Palice su moje zohro nabizane, Od gospode ljute biš dobro pličane, Za ta posal grad dohlih beši došani, Pa ako sam i prodala izdajničke kosti, Fr. Ala nijedna noga ma zna lepo, Fr. Ni za niš a gospodun dječnje zobala.

Različite vesti.

Imenovanje. Na izprašneno mjesto državnoga nadodvjetnika za Primorje imenovan je državni odvjetnik u Trstu g. **Mikheil Urbanotah**. Državni odvjetnik u Rovinju odlikovan je redom **Frana Josip** I.

† Fran Orlić.

Jedva se osušila zemlja nad svježim grobovi dvojice čestitih svjednika, vjernih sinova hrvatskoga roda Istre pa eto stižu nam opet prežalostan glas, da je Svavljinj knebi pozvao provincijalca g. **Frana Orlića**, župnika u Zminju. Tožak je to zaista udarac za Istraku Hrvate, kojim se sile revolucionarne vjernošti najbolji radnici u vlogradu Gospodinjom i vrli pregoval na polju narodnosti.

U budućem broju progovorit ćemo o dijnom našem Franu pobliže i sadu već kličemo mu iz bolnih prslihu: „Kukika Ti bila omu zemljom, koju ni toj šarko ljubio je.“ Za pokojnikom izdala je rođbina sitedu osmrtnicu:

Svemu rodu, prijateljima i znancom dajmo prežalostnu vest o smrti **Frana Orlića**, župnika Zminjskoga, koji je nakon četirnaestdesetne težice i mučnog bolatit okrepilom svetotajavim danas u 4 sata zapadne mirno u Gospodinu unauo u 60. godini svoje dobe.

Pogrebna svečanost vršit će se dne 6. febr. u g. u 10 sati u jutro, i kalim blih do tjelani ostanol pokojnika prepeljani na groblje u Pazin.

Pokojnika se preporučuje svim u toplu molitvu. Zminj dne 4. febrara 1880. Vjekoslav Orlić Magdalona Lovrinid sestru nedakluja u tina sve rodbine.

Novočenje ili leva za gon. 1880. bit će u Istri sljedećih danah u pojedinih sudskih kotarlih: Kopur dne 20. 23. 24. 26. i 27. marča.

Daje dne 20. i 30. marča, Porod dne 1. i 2. aprila, Rovinj dne 3. aprila, Pul dne 5. 6. 7. i 8. aprila, Pongrad dne 5. 6. 7. aprila, Buzet dne 9. i 10. aprila, Lubinj dne 10. i 12. aprila, Motovun dne 12. i 13. aprila, Volosko dne 14. 15. i 16. aprila, Pazin dne 15. 16. 17. aprila, Krk dne 19. 20. 21. aprila, M. Lošinj dne 27. i 28. aprila, Cres dne 30. aprila.

Mjesto suplenta za povjest i zemljopis na koparskom udjeljišću popuniti će se u drugom tečaju, t.g. Naukovni jezik jest njemački i slovenski. Moljenice imadu se poslati ravnateljstvu udjeljišča u Kopru.

Obćinski izbori u Lošinj. Znali smo odavna, kako se naši protivnici javno i tajno pripravljaju za obćinske izbore, koji su se imali tamo obaviti početkom ovog mjeseca. Ali a naše strane nismo htjeli nit najmanje uticati u te izbore, da nam se nebi kasnije predbacilo, da je naša stranka pomoću silih agitacijah bilo u kojemu celu pobedila. Ostavili sme dakle slobodno ruke našim protivnikom a i slobodno polje našim protivnikom.

Izbori blizahu napokon urešeni za 7. 8. i 9. t. m. O Izberu od dne 7. t. m. t. j. u trećem tijelu primili smo od prijatelja iz Lošinja sljedeći brzoj:

„Pri izborim trećeg tijela ranas porčki jaslar sramotno propadli. Imademo 200 glasovać većina. Sutra napreduje borba u drugom a utarak u prvom tijelu.“

Dne 8. t. m. šalje nam ista osoba o uspjehu izbora u drugom tijelu sljedeći brzojav: „Danis izgbran jedan jaslar, ostali politički živiji.“

Sudeš po ovih vjestih, propala je u III. i II. izbornom tijelu stranka poreško-palinske gospode. Iz tih usljed toga imala u budućem obć. zastupstvu odlučnu većinu narodna umjerena stranke. Uspjeh izbora u I. tijelu nije nam jošte poznat te čekamo pobliže vjesti o izboru u obće, pak se nadamo, da ćemo moći u budućem broju o lošinskih obćinskih izborih obširnije izvijestiti.

Nameti ili adicionali u Istri za god. 1880. Previšnjom odlukom 29. decembra 1880. potvrđani su zaključci Istarskoga sabora to će se za provinciju plinčići sljedeći nameti:

- 1. Za desetinu ili osoper 12%, (dvanaest po sto) na svaki forint, koji se plaća za izravni državni porez a izvanrednim dodatkom;
2. Za zemaljski fond: a) namet 25%, (dvadeset i pet po sto) na svaki forint kako po 1.; b) namet 100%, (sto po sto) na svaki forint, koji se plaća za potrošarinu na vino i maso;
3) for. 1 i 70 novč. od svakoga hektolitra piva, što se prodaje na malo; od onih plinčića, što su navodena u zakonu 18. maja 1878. br. 84 D. Z. art. I. B. II. alinea 1. for. 10 i 3 novč. a označenih u 2. alinea for. 600.

Ecco accontato il Signor di Cepich. Porački listić od 30. januara t.g. doneso je pod naslovom „I maestri facciano la scuola“ nekakav ispravak na pogovore našeg „Pravine i Jurine“ od 7. januara t. g. Poptitali smo se na kompetentnom mjestu, u koliko je kalitit onaj ispravak, te možemo danas očitovati:

- 1) da u Čopidu nebihuo nikomu naslov „frigulo“ zasoran nego jedino g. Petru Fermeiglia, rodom iz Roča, koji valjan drži, da mu taj naslov najboljo dolikuje.
2) da je gola laž, da ni se bio tamok njl g. ušitelj posvadio sa g. P. Fermeiglia kod igre krupuljah.
3) da g. ušitelj nije nikada u nišom: trebalo g. Fermeiglia, već dapače obratno i napokon,
4) da je g. Fermeiglia hotio g. ušitelja prevariti za 3 for.

Ovo su sve činjenice a mi posivljemo g. Fermeiglia, ako mu je stalo do svoje časti, da potraži zadovoljštinu. Nije li puko ovo dosta, mogao bi jošte štošta šuti. Tim avršujemo kličud i mi: „Ecco accontato il Signor Fermeiglia di Cepič!“

Komedija u Voloskoj orkvi. Dne 2. t. m. na dan Svetećine li Kandeloro čulo se neobično pjevanje u voloskoj orkvi. Na Voloskom boravi nekak glavnica kćerka onoga plemena, koje imadu, da mu je audjeno svijetom vladati a imadu je poznato pod imenom Madjarah. Vatrova Madjarica, ugodne vanjštine htjela je da se muzikalni Volosćaci u orkvi naučiju njezinog glasa. Narod je došlo kao obično k službi hođoj a što je vrlo hvatljivo (š) nadobilo je i mnogo cor. kr. činovnika — riedkih tuj gostovah — a na čelu njh naš „Poglavitac, kojga vrdjemo uvijek u orkvi kad mu to njegovu službu nalaze, t. j. kad opaše nauju. Naš „Poglavitac“ povukao se međjutim na orkuje da bude kod molitva sabraniji jer se je na orkuljin pjevao. Gospod se svakako dopalo pjevanje liepa Madjarice nu naš prosti i nepogospodolji puk nazivlje silno pjevanje u orkvi „komedijom“. Zavalna gospoda htjedohle ađišno pjevaćiti nakou sveti mise vratiti mlo za drago te ju dopratili „o kođije a na čelu onakako opet „Poglavitac“ koji je, uvjeriv se da je liepa pjevaćica osiguruna od zime, uzaju njgo te ju kući dopratilo.

Onog dana pudala je kša kano da se je nebo otvorilo pak su vriedni Volosćaci uz svoju vbriskulu i tresete imali u kvaniti dovoljno materijala za kojekakve doškećice i krepice o pjevaćiti i o njezinih vitezovih. Nu što čete, zlih jezikać najde se svuda puk zašto da jli ne bude i u Voloskoim.

Mi, koji smo putovali svijetom znademo, što je galanterija i udvornost pak nezumjeramo ni onim voloskim kavallrom, jedino bi želili, da se potrudie kađšto u našu orkvu i kad nejavuju Madjarice a od „Poglavitoga“ napose očekujemo, da kađ što kroz san ponisli na ruzne upite, koji se na nj stavljaju u pitanju opatjećke škole, lovarskih izborah itd. itd. a kumpilment nu uštime poslije večere.

Prilog. Današnjemu broju prilozila je poznata ljubljanska lekarna Trukoczy »Prilog«, na kojeg upozorujemo naše čitatelje.

Listnica uredništva. G. Depentiluz iz Motovunčine. Prati onaj osobi, koja je dala nama očitovanju u našem listu i koju dobro poznamo, ne možemo primiti napadajah u njezdnoj formi bez dokazah. Okrenite pero protiv nerodnim dušmanom, koji nam svuda o glavi rađe. Domaće razmirice valja doma poravnati. Srdačan Vam odzrak.

Dopisnica uprave. Častni g. A. T. Kastav. Gosp. C. ne čaguje za prošju ovdinu listu. Častni gosp. Dr. N. G. Arad. Člena našega lista je 5 f. na godinu, samo za seljake stoji naš list 3 f.

Javna zahvala.

Svoj rodbini, prijateljima i znancom, koji su našog nezaboravnog brata, odnosno ujona, g. **Frana Orlića**, župnika Zminjskoga, prigodom njegove težke bolesti posjedivali i tješili a nakon pravane smrti posliednju mu čast izkazali to tim našu duboku bol ublažiti nastojali, izriču ovim najdublju zahvalu u imo rodbine:

U Zminju 8. febrara 1880. Vjekoslava Orlić, sestru. Magdalena Lovrinid, natjakinja.

Trčanska burza dne 10. febrara. Table with columns for various securities and their prices in forints and kreuzers.

Lutritski brojevi dne 10. febrara. Table with columns for locations like Brno, Boš, Grad, Temesvar, Innsbruck and their corresponding numbers.

Novi ustav za poređevanje službah i za služinčad to za članovo, s t. i. Inocemativo. Trst via del Ponte br. 5. Uredjuje se u talijanskom, njemačkom i lovenskom jeziku. 17-24

HINKO KRAPEK, svjetloslikar u KARLOVCU.

Istom sadu pošlo mi je za rukom, da na jednoj silici skupim sve silke poklinsara na hrvatskom saboru stranke prave, te da u jednom tujnom predčim u olosoi lica pojedinih naših ođišnih horiova. Mnogostraun želja je time ova ostvarena, a ja se usudujam stoga štovinom hrvatskom ođinjavu objaviti, da isti tablo u zidnom formatu, u kom se nalaze silke: g. starine proaka dr. Antuna Starčevića, dr. Davida Starčevića, Frana Poljskovića, dr. Gerge Tuškana, Milana Pavlovića dr. Jakova Radovića, dr. Gjura Bukavina, Brana Barđića, Matke Lončarovića, Ivana Šimeka, dr. Minka Hinkovića, Eugena Kumšića, Dragutina Plovića, Andrija Valušića, dr. Frana Pilepića, dr. Josipa Ivančića, Joana Račića, dr. A. Barčevića, Vjekoslava Liehvara, Josipa Grđani, Frana Pezovića, bišići zastupnika Stivo Kutuzovića, Mije Tradičića i Ladislava Krajača.

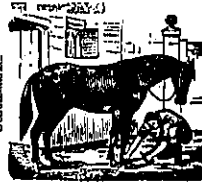
Silki je izložila, te se dobije uz cijenu od komada po 1 for. 50 novč. 1-40. Ostu toga izdao sam silku, gdje se nalaze g. dr. David Starčević i Josip Grđanić zajedno, i to u formatu za zid po 3 for. 50 n., boudoir-format po 1 for. a u formatu posjetnica po 30 novč.

Nadašnje imadom u prevellkoj zalihii silke sve gore spomenute gg. zastupnica svakoga pojedinoć u raznih formatih po 5 novč. 30 novč., po 1 for. i po 2 for. 50 novč. kako je to odavna već poznato. Naruđiti se može u svakoj množini, te se svaka naruđba u što skorije vrijeme ovršava. Sve pisma i naruđbe u tom smislu, molim, da se uprave jedino na mene.

Verstärktes Restitutions-Fluid

Pferdegeist oder Pferde-Fluid genannt
Waschwasser für Pferde.

Eine grosse Flasche mit Gebrauchsanweisung 1 fl.
 Fünf Flaschen nur 4 fl.

Erzeugungsstelle
 und
 Central-Versendungs-Depôt
 nur in der

Apotheke TRNKÓCZY „zum gold. Einhorn“

Laibach, neben dem Rathhause.

Diese Apotheke besteht bereits mehr als 150 Jahre.

GESCHÄFTS-SCHUTZ-MARKK.

Dieses Restitutionsfluid, seit vielen Jahren von erfahrenen Thierärzten, hohen Herrschaften, k. k. Officieren, Sportsfreunden, praktischen Landwirten und Pferdebesitzern überhaupt in seiner ausgezeichneten Wirkung erprobt und für heilsam und kräftigend bestens anerkannt, erhält das Pferd bis in das höchste Alter, selbst bei der grössten Anstrengung, ausdauernd und muthig. — Dieses verstärkte Restitutionsfluid verhindert das Steifwerden der Glieder bei Pferden und dient, mit einer Essenz von aromatischen Alpenkräutern verstärkt, als Süttung vor und zur Restitution (Wiederkräftigung) nach forcirtem Dienstgebrauch. — Das Fluid heilt die meisten äusserlichen Pferdekrankheiten und Wunden vollkommen. — In verdünntem Zustande (als Waschwasser, 1 Theil Fluid und 3 Theile Wasser in einer Flasche gemischt, dieselbe verschlossen und vor dem Gebrauche stets gut umgeschüttelt) ein- bis zweimal wöchentlich angewendet, erhält selbst das Pferd bis ins höchste Alter gelenkig, frisch und munter und ertheilt den Haaren einen schönen Glanz.

Beim Entstehen innerer Krankheiten, z. B. Kollik, ist es angezogen, sofort das Thier mit dem unverdünnten Fluid zu bespritzen, gleich mit Stroh fest abzudecken, hierauf mit einem Kotzen zuzudecken und im Freien herumzuführen.

Gebrauchsanweisung.

Das verstärkte Restitutionsfluid wird unverdünnt und im verdünnten Zustande angewendet. — Bei dem Gebrauche des unverdünnten Fluids wird der kranke Theil des Thieres damit eingerieben und dann ein Umschlag mit verdünntem Restitutionsfluid (Waschwasser) gemacht. Das **unverdünnte Restitutionsfluid** wird angewendet bei: Rheumatismus (Rohe, Steife, Verschlag), Sehnen- und Sehnen-Entzündung, Hüftgelenk-Lähmung, Kniegeschwulst, Fessel- und Buglähme, Kreuz- oder Lendenlähme, Fussgeschwulst, Gallen, Ekerhucke, Stollbeule, Schwund etc. so lange, bis das Uebel geschwunden.

Verdünntes Restitutionsfluid (Waschwasser: 1 Theil unverdünntes Fluid mit 3 Theilen kaltes Wasser gut vermischt) wird angewendet als Umschlag bei: Hufentzündung, Kronentrift, Stelngalle, Kniekehlenverrenkung, Verstauchung des Fessel-, Kronen- und Hüftgelenkes, Quotschungen, Satteltrunk etc. so lange, bis das Uebel geschwunden.

Ist der Umschlag warm geworden, so wird er erneuert. Kommen beim Gebrauche des verstärkten Restitutionsfluids Anschwellungen des kranken Theiles vor, so darf man dadurch nicht beirrt werden, da die Anschwellung 1 bis 2 Tage andauert und dann verschwindet. Wo Umschläge nicht angewendet werden können, werden die kranken Theile mit dem Fluid benetzt und mit einem Kotzen zugedeckt. — Ähnliche Gebrechen können auch bei Rindern, Schweinen und Hunden etc. mittelst dieses verstärkten Restitutionsfluids behoben werden. Schonung und Ruhe der Thiere während der Cur sind stets zu beobachten. Selbstverständlich hat man bei gefährlicheren Gebrechen der Hausthiere einen Thierarzt zu befragen.

Um allen Nachahmungen dieses verstärkten Restitutionsfluids vorzubeugen, wurden vorläufig keine weiteren Depôts desselben errichtet, und ist selbes nur durch die Apotheke Trnkóczy neben dem Rathhause in Laibach zu beziehen. Dadurch stellt sich der Preis auch billiger, und kostet eine Flasche **nur 1 fl.**, 5 Flaschen 4 fl. Jede Flasche **muss** der Echtheit wegen obige Schutzmarke tragen.

Probates Viehpulver für Rindvieh, Pferde und Schweine.

Ein Paket 50 kr., fünf Pakete auf einmal 2 fl.

Bei **Rindern** dient dieses Pulver gegen alle Lungenkrankheiten, als: Lungenfäule, Husten und Lungenentzündung. Weiters gegen Blähungen, Kollik, Verstopfungen. Bei regelmässigem Gebrauch dient es bei den ansteckenden Krankheiten als Ableitungsmittel, indem es allen Krankheitsstoff abtreibt. Von grösstem Nutzen ist es für alle säugenden Hausthiere, weil es die Milch baldigst verbessert. Kühe, welche schlechte Milch geben, bekommen schon in kurzer Zeit eine ausgezeichnete Milch. Es dient zur Reinigung des Viehes, wenn es kälbert. Kälber gedeihen zusehends, wenn sie etwa 1 Woche lang davon bekommen. Beim **Schafe** dient es zur Hebung der Leberregel, der Fäule und gegen alle Störungen in den Verrichtungen der Unterleibsorgane.

Man gibt morgens und abends einen grossen Löffel voll unter das Futter gut gemischt. Kälber und Schafe bekommen einen halben Löffel voll.

Bei **Pferden** dient dieses Pulver gegen folgende Krankheiten: Darmlähme, Drüsen, ansteckende Krankheiten, Lungen- und Keuchsucht. Ferner befördert es die Verdauung, reinigt das Geblüt, führt allen Schleim und unreine Wehen ab; auch vertreibt es den Pferden Würmer, befreit den Mangel an Fresslust und erhält das Pferd bei vollem Leibe und Feuer.

Einem gesunden Pferde gibt man ein- bis zweimal in der Woche morgens auf dem Futter gestreut zwei grosse Löffel voll. Einem kranken Pferde gibt man alle Tage morgens zwei grosse Löffel voll, entweder auf dem Futter oder mit Wasser zu einem Brei angemacht und gewaltsam eingegossen.

Bei **Schweinen** dient dieses Pulver gegen Rothlauf, Milz- und Lungenbrand, Appetitlosigkeit, Durchlauf, Katarrh (Schuffelkrankheit), Verfangen, Borstenfäule u. s. w.

Man gibt je nach der Grösse der Schweine täglich zwei- bis dreimal 1 Löffel voll auf das Futter, oder streicht es, mit Wasser, Mehl und Honig zu einem Brei gemacht — in die Mundhöhle.

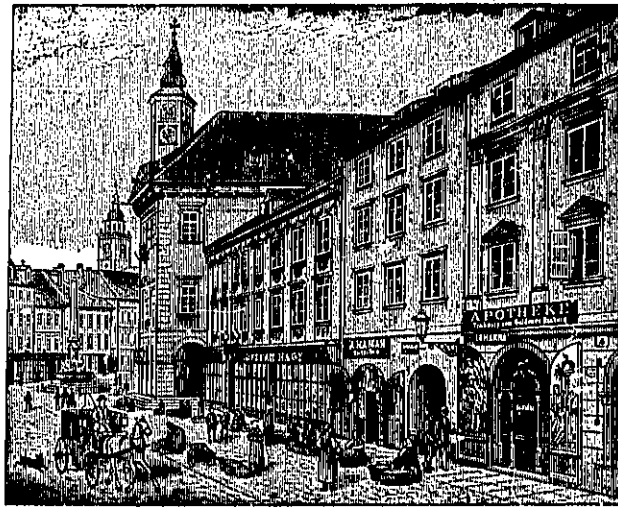
Um allen Nachahmungen dieses probaten Viehpulvers vorzubeugen, wurden vorläufig keine weiteren Depôts desselben errichtet, und ist selbes nur durch die **Einhorn-Apotheke des Trnkóczy in Laibach** neben dem Rathhause zu beziehen. Dadurch stellt sich der Preis auch billiger, und kostet ein Paket nur 50 kr., fünf Pakete auf einmal 2 fl. Jedes Paket muss der Echtheit wegen in dieser Gebrauchsanweisung eingewickelt sein.

Postbestellungen auf dieses anerkannt gute **verstärkte Restitutions-Fluid** und **probate Viehpulver** werden gegen Nachnahme nach allen Richtungen der Monarchie sofort schnellstens abgeschickt.

Es wird höflichst ersucht, zum Nutzen der Pferde- und Viehbesitzer dieses Blatt weiter verbreiten zu wollen.

Schönes, gesundes Vieh ist der Stolz des Landwirthes.

ke vi ka u, o-ka u- no ni u- th, d- za Mi ra a- o-av n- ol, dv la- ja je J. dv an u, th, th a- id, o- od h: bla ho to ne- th no ds ak zu. ni de zo iga je- ad ter nu bit st, ma fra. ho ve-

Pomnoženi restitucijski fluid (tekočina)

tudi **konjski cvét** ali **konjski fluid** nazivan.

Umivalna voda za konje.

Velika steklenica
z rabilnim navódom
velja 1 gold.

Pet steklenic
velja samo 4 gold.

Varstvena znamka.

Izdelovalni kraj in osrednja razpošiljavna zaloga

lekarni (apoteki) TRNKÓCZY-jevi „pri zlatem jednorogu“

Ljubljana, zraven rotovža.

Te lekarna (apoteka) obstoji úže nad 150 let.

Ta restitucijska tekočina ali konjski cvét, mnogo let úže od voščih živinozdravnikov, visoko gospóde, a. kr. častnikov, prijateljev sporta, praktičnih kmetovalcev in lastnikov kónj v svojem izbornem učniku izkušev ter priznan kot zdravilna in jako krepljena, obrani konja do pozne starosti, in to celo pri največjem napóru vtrajnega in pogumnega. Ta pomnožena restitucijska tekočina obvaruje konje, da jim utje ne odrovené in rabi, pomnoženo z esenco iz duhiteljskih planinskih zóliš, v kreplilo pred in v restitucijo (okropilo) po kakem silnem službenem krotanju. — Fluid ozdravlja po polnem večno vurnajših konjskih boleznih in ran. — Zredčen (kot umivalna voda — jeden del fluida in tri dele vode v steklenici zmošeno, koje se mora dobro zamašiti in predno se rabi, vselej dobro pretresti), če se rabi jeden- ali dvakrat na teden, obrani isti konja do najpoznejše starosti gñbenega, svóžoga in šlegga ter podoljšuje dlaki krasen lesk. Pri notrajnih boleznih, na pr. koliki, svetuje se, žival tekoj poskropiti z nezredčenim fluidom, dalje odrgniti krepko s slamo, potem odéli s kocem in prepeljavati na prostem.

Rebilni navódom.

Pomnoženi restitucijski fluid rabi nezredčen in zredčen. — Pri rabi nezredčenega fluida se z njim dobro natrè bolna stran živali, potem pa zopet premeni z zredčenim restitucijskim fluidom (umivalno vodo). **Nezredčeni restitucijski fluid** rabi pri: revmatizmu (ustročnost, okornosti in otrpnjenji), raztezanji kit, hromoti podkóvnih členov, otekanih kolén, hromoti v brzdi in pregibu, v krizi ali ledji, otekanih nog, mehurji in skópljeni zasaki, pri bull na nogi in sušici i. t. d. tako dolgo, da je bolezen odstranjena.

Zredčeni restitucijski fluid (umivalna voda: prinesea naj se jednomu delu nezredčenega fluida 3 dele mrzle vode) rabi kot obloga pri: podkóvnim vnetji, presunku na nogi, zmečkanji, upuhnjenji piščali, izvijenji pripeljanih členov, dalje v nogi in podkóvnem pregibu, zmečkanji in pri ranah vsled tščenja sedla i. t. d. tako dolgo, da je bolezen odstranjena.

Ako se jo obloga ali obkladek sgrèl, se ponovi. Jame-li pri rabi pomnoženega restitucijskega fluida bolni del otekati, ni se treba vsled tega strášiti, ker oteklina ostane le jeden ali dva dni in potem zgine. — Ker ni móči rabil obkladek, se bolni deli poskropé z fluidom in pokrilejo s kocem. — Jednake boleznim morejo se odpravljati tudi pri govedih, prascih in psih i. t. d. s tim pomnoženim restitucijskim fluidom. Paziti jo treba, da imajo živali med zdravljenjem počitek in da se je ne nadleguje. Umeje se samo ob sebi, da jo treba pri nevarnejših boleznih domačih živalij prašati za svét kacega živinozdravnika.

Da se pa zabrali vsako ponorejanje tega pomnoženega restitucijskega fluida, se za zdaj niso ustanovile nobene dalje záloge, in se isti dobiva samo v lekarni Trnkóczy-jevi zraven rotovža v Ljubljani. Vsled tega je cena tudi nižja, in velja jedna steklenica samo 1 gld., 5 steklenic pa 4 gld. Vsaka steklenica mora zaradi pristnosti imeti gorenjo varnostno znamko.

Izkušeni živinski prašek (štupa) za govedo, konje in prasce.

Jeden zamotek 50 kr., pet zamotkov na jednokrat 2 gld.

priloga, da ima štupo vedno pri rokah.

Pri **govedi** rabi ta prašek zoper vse plučne bolezni, na pr.: plučno gnjilobo, kašelj in plućnico. Dalje zoper nape-njanje, koliko (grizenje) in zabasanje. Pri nalezljivih boleznih rabi tudi kot odvajniče sredstvo, ako se redno uporablja, ker odganja vse bolezenske snovi. Največe koristi je dalje za vse domače živali (vsulce), ker kmalu zboljša mleko. Krave, ki dajo slabo mleko, dobé úže v kratki dóbi izborno mleko. Dalje je živini v čistilo, ako teleti. Telički vidno rastejo in debelè, ako vzivajo jeden teden ta prah. Pri **ovcah** odpravlja jetrne pijavke, gnjilobo in vse zapreke gledé krotanja podtrebušnih organov.

Zjutraj in zvečer dá naj se velika polna žlica tega práhu med pičo ter dobro zmeša. Teletom in ovcam dá naj se pol žlice.

Pri **konjem** rabi ta prah zoper naslednje bolezni: črevesni protin, bezgavke, nalezljive bolezni in davljenje. Vrhu tega pospešuje prežvekanje, čisti kri, ter odvaja vso slezo in nečiste bolesi; odpravlja dalje konjam gliste; učini, da radi zobljejo ter ohranja konja dobro rejenege in iskrenege.

Zdravemu konju potresa naj se med pičo jeden- ali dvakrat zjutraj v tednu dve polni žlici. Bolnemu konju dá naj se vsak dan zjutraj dve polni žlici, bodi si med krmo ali pa z vodo pomešan kot kašo ter se mu po sili vlije v golt.

Pri **prascem** ta prašek rabi zoper šen, vrančni in plučni prisad, netočnost do piče, drisko, prehlajenje, zaduho, ščelinaso, gnjilobo i. t. d.

Gledé velikosti prascev daje se jim vsak dan dva- do trikrat jedno polno žlico med pičo ali pa se jim vmesen z vodo, mlekom in medom kot kašo — potisne v riec.

Da se zabranijo vsa ponorejanja tega izkušenege praška za živino, se za zdaj niso ustanovile nijedne druge zaloge; isti se dobiva samo v jednorogovi lekarni Trnkóczy-jevi v Ljubljani zraven rotovža. Zaradi tega je cena tudi znižana, in velja jeden zamotek samo 50 kr., pet zamotkov na jednokrat 2 gld. Vsak zamotek mora biti zaradi pristnosti zavít v tá-le rabi navod.

Naróčila po pošti na ta priznana dobri **pomnoženi restitucijski fluid** in **izkušeno štupo** za živino se proti povzelji izvršujejo tekoj kar najhitreje na vse kraje cesarstva.

Prosi se vljudno, v korist posestnikov kónj in živine ta list blagovoljno med ljud širiti.